

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

CORRIGENDUM : ce document
annule et remplace le COM(2002)259 final
du 28/05/2002 (concerne toutes les langues)

Bryssel 9.7.2002
KOM(2002) 259/2 lopullinen

2002/0112 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden sekä vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä annettujen neuvoston direktiivien 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY muuttamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä korostettiin tarvetta nopeuttaa rahoituspalvelujen sisämarkkinoiden loppuunsaattamista ja asetettiin vuosi 2005 määräajaksi, johon mennessä komission rahoituspalvelujen toimintasuunnitelma on pantava täytäntöön, sekä vaadittiin toimien toteuttamista niiden EU-yhtiöiden tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuuden parantamiseksi, joiden arvopaperit on noteerattu säännellyillä markkinoilla.

Komissio julkaisi 13 päivänä kesäkuuta 2000 tiedonannon *EU:n tilinpäätösraportoinnin strategia: tie eteenpäin*¹. Tiedonannossa ehdotetaan, että kaikkia julkisesti noteerattuja EU-yhtiöitä vaadittaisiin laatimaan konsolidoidut tilinpäätöksensä yhtenäisten kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IAS) mukaisesti viimeistään vuodesta 2005 alkaen. Yhdenmukaisten, korkealaatuisten tilinpäätösraportoinnin sääntöjen käyttöönotto EU:n pääomamarkkinoilla lisää markkinoiden yleistä tehokkuutta ja vähentää siten yritysten pääomakustannuksia.

Ecofin-neuvosto suhtautui 17 päivänä heinäkuuta myönteisesti kesäkuussa 2000 annettuun tiedonantoon ja korosti päätelmissään, että EU:n julkisesti noteerattujen yritysten, rahoituslaitosten ja vakuutusyritysten tilinpäätösten vertailtavuus on rahoitusmarkkinoiden yhdentymisen olennainen osatekijä. Ecofin kehotti myös komissiota esittämään ehdotuksen uusien vaatimusten hyväksymisestä ja IAS-standardien tunnustamiseksi sopivan järjestelyn perustamisesta.

Komissio teki 13 päivänä helmikuuta 2001 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kansainvälisten tilinpäätössuosituksen soveltamisesta² (IAS-asetus). Ehdotuksessa esitetään järjestelmä IAS-standardien tunnustamiseksi EU:ssa. Standardeja tarkastellaan tietyin kriteerein, ja jos niitä kyseisten kriteerien perusteella pidetään sopivina, EU ”hyväksyy” ne.

Erityisen merkittävää on, että asetusehdotus sisältää vaatimuksen, että vuodesta 2005 alkaen kaikkien EU:ssa julkisesti noteerattujen yhtiöiden on laadittava konsolidoidut tilinpäätöksensä näiden hyväksytyjen IAS-standardien mukaisesti. Ehdotuksessa annetaan jäsenvaltioille myös mahdollisuus sallia tai vaatia hyväksytyjen IAS-standardien soveltamista yhtiöiden tilinpäätösten valmistelussa sekä sallia tai vaatia IAS-standardien soveltamista muiltakin kuin julkisesti noteeratuilta yhtiöiltä.

Äskettäin tehdyn kyselytutkimuksen mukaan³ 79 prosenttia kyselyyn osallistuneiden 700:n julkisesti noteeratun EU-yhtiön talousjohtajista kannattaa Euroopan komission suositusta tehdä IAS-standardien noudattaminen EU:ssa pakolliseksi vuoteen 2005 mennessä. Merkittävimmät vaikuttimet siirtyä noudattamaan IAS-standardeja eivät liity niinkään kirjanpitoon, vaan pikemminkin liiketoiminnan strategioihin ja liiketalouteen. Tällaisia vaikuttimia ovat muun muassa markkinoitavuus, rajatylittävät sulautumat ja yritysostot, vuoropuhelu osakkeenomistajien kanssa ja rahoituksen hankkiminen.

¹ KOM(2000) 359, 13.6.2000.

² KOM(2001) 80, 13.02.2001.

³ PricewaterhouseCoopers – International Accounting Standards in Europe – 2005 or now?

EU:n nykyiset tilinpäätösvaatimukset perustuvat pääasiassa seuraaviin EU:n säädöksiin (jäljempänä 'tilinpäätösdirektiivit'):

- Yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa neljännessä neuvoston direktiivissä 78/660/ETY⁴ esitetään yritysten tilinpäätösten laatimista koskevat vaatimukset.
- Konsolidoiduista tilinpäätöksistä 13 päivänä kesäkuuta 1983 annetussa seitsemännessä neuvoston direktiivissä 83/349/ETY⁵ esitetään konsolidoitujen tilinpäätösten laatimista koskevat vaatimukset.
- Pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä 8 päivänä joulukuuta 1986 annetussa neuvoston direktiivissä 86/635/ETY⁶ käsitellään pankkeja ja rahoituslaitoksia koskevia kysymyksiä. ja
- Vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä 19 päivänä joulukuuta 1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/674/ETY⁷ esitetään vakuutusyritysten tilinpäätösten laatimista koskevat vaatimukset.

Tilinpäätösdirektiiveillä on tärkeä merkitys järjestelmässä, jolla IAS-standardeja ehdotetun IAS-asetuksen mukaisesti hyväksytään. Lisäksi ne tulevat edelleen olemaan niiden yritysten tilinpäätöslainsäädännön perusta, jotka eivät laadi tilinpäätöstään tai konsolidoitua tilinpäätöstään IAS-asetuksen mukaisesti hyväksytyjä IAS-standardeja noudattaen. Niissä käsitellään ja säännellään tärkeitä asioita, jotka eivät kuulu IAS-asetukseen alaan (esim. vaatimus suorittaa tilintarkastus ja laatia toimintakertomus).

Tilinpäätösdirektiivejä ei ole juurikaan muutettu sen jälkeen kun ne peräti 23 vuotta sitten hyväksyttiin. Tänä aikana tilinpäätösteoria ja hyväksytyt käytännöt on kehittynyt huomattavasti ja kehittyä edelleen. Komissio on laatinut ja sille on toimitettu useita selvityksiä, jotka osoittavat, että tilinpäätösdirektiivit ovat edelleen monilta osin yhdenmukaisia nykyisen tilinpäätösteorian ja -käytännön kanssa. Joiltakin vähäisiltä osin niiden vaatimukset eivät kuitenkaan sovi yhteen IAS-standardien kanssa, jotka EU ottaa käyttöön IAS-asetuksen mukaisesti. Tilannetta ei voida hyväksyä, ja tähän on kaksi syytä:

Jos tilinpäätösdirektiiveillä on tarkoitus olla tärkeä merkitys järjestelmässä, jolla IAS-standardeja ehdotetun IAS-asetuksen mukaisesti hyväksytään, niiden on vastattava nykyistä tilinpäätöskehitystä. Direktiivien rakenteen pitäisi olla sellainen, että tulevat IAS-standardien muutokset voidaan sisällyttää niihin ja johdonmukaisuus standardien kanssa säilyttää ilman, että direktiivejä tarvitsee muuttaa aina, kun uutta IAS-standardia ehdotetaan.

Yrityksillä, jotka soveltavat IAS-standardeja, ja yrityksillä, jotka eivät niitä sovelle, on oltava tasapuoliset toimintaedellytykset. Tämä on välttämätöntä myös siksi, että siirtymävaihe olisi sujuva yritysten pyrkiessä listautumaan julkisesti.

⁴ EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/65/EY (EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28).

⁵ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/65/EY (EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28).

⁶ EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/65/EY (EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28).

⁷ EYVL L 374, 31.12.1991, s. 7.

Tällä ehdotuksella on kolme tavoitetta:

- (1) poistaa kaikki nykyiset ristiriidat tilinpäätösdirektiivien ja IAS-standardien väliltä,
- (2) varmistaa, että niillä EU:n yrityksillä, joiden tilinpäätöslainsäädännön perustana tilinpäätösdirektiivit edelleen ovat (eli yrityksillä, jotka eivät laadi tilinpäätöstään tai konsolidoitua tilinpäätöstään IAS-asetuksen mukaisesti hyväksytyjä IAS-standardeja noudattaen), on käytettävissään IAS-standardien mukaisia vaihtoehtoisia kirjanpitokäsittelyjä, ja
- (3) ajanmukaistaa tilinpäätösdirektiivien perusrakenne niin, että ne tarjoavat tilinpäätösraportoinnille puitteet, jotka vastaavat nykyistä käytäntöä ja ovat riittävän joustavat, jotta tilinpäätösraportointi voi kehittyä edelleen IAS-standardien tulevat muutokset huomioon ottaen.

Ehdotetuilla muutoksilla poistetaan kaikki ristiriidat, joita direktiivien 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY ja 1 päivänä toukokuuta 2002 voimassa olevien IAS-standardien välillä on.

Komissio tulee aikanaan esittämään vastaavan ehdotuksen pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä 8 päivänä joulukuuta 1986 annetun direktiivin 86/635/ETY muuttamisesta.

2. SOVELTAMISEN AJOITUS

Edellä todettiin, että Lissabonin Eurooppa-neuvosto asetti vuoden 2005 määräajaksi, johon mennessä komission laatima rahoituspalvelujen toimintasuunnitelma on pantava täytäntöön. IAS-asetus ja tilinpäätösdirektiivien ajanmukaistaminen ovat molemmat toimintasuunnitelman keskeisiä osia. Jotta tavoite onnistutaan saavuttamaan määräajassa, molemmat osat on pantava täytäntöön ennen vuotta 2005. Näin ollen on erittäin tärkeää panna ehdotettu lainsäädäntö mahdollisimman pian täytäntöön.

3. EHDOTUKSEN SISÄLTÖ PÄÄPIIRTEISSÄÄN

3.1 1 artikla

Edellä esitettyjen tavoitteiden mukaisesti 1 artiklassa tehdään yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annettuun neljänteen neuvoston direktiiviin 78/660/ETY tarvittavat muutokset.

1 kohta - Tiettyjen ylimääräisten tietojen, esimerkiksi rahavirtalaskelman, esittäminen tilinpäätöksessä on yleinen käytäntö. Tämä tarkistus antaa jäsenvaltioille nimenomaisesti mahdollisuuden sallia tai vaatia, että tilinpäätökseen sisällytetään tällaisia asiakirjoja. Ks. myös samanlainen konsolidoituja tilinpäätöksiä koskeva tarkistus 2 artiklan 7 kohdassa.

2 kohta - "Asia ennen muotoa" on tilinpäätöksen laadintaperiaate, jossa liiketoimen tai sopimuksen oikeudellisen muodon lisäksi otetaan huomioon sen taloudellinen vaikutus, ja periaate sisältyy jo nyt tilinpäätösdirektiiveihin (esim. tytäryrityksiä määritettäessä). Tämä on sopusoinnussa sen vaatimuksen kanssa, että tilinpäätöksen on annettava "oikea ja riittävä kuva" (2 artiklan 3 kohta).

Näiden erien kirjaamisten lisäksi on niiden esittämistapaa määritelty direktiivissä säädetyissä tuloslaskelman ja taseen kaavoissa. IAS-standardien mukaan tietyt liiketoimet ja sopimukset on esitettävä sellaisissa tuloslaskelman ja taseen erissä, jotka kuvaavat ennemminkin liiketoimen tai sopimuksen sisältöä kuin sen oikeudellista muotoa. Tämä tarkistus antaa jäsenvaltioille nimenomaisesti valtuudet sallia tai vaatia, että määritettäessä, mihin kaavan erään tietty summa olisi sisällytettävä, voidaan ottaa huomioon sekä asia että muoto.

3 ja 6 kohta - Neljännen direktiivin 9 ja 10 artiklassa esitetyt tasekaavat eivät missään olosuhteissa salli taseen esittämistä IAS-standardien mukaisesti. IAS-standardien mukaisesti esitetyt tilinpäätöstiedot ovat vertailukelpoisia, ja sen vuoksi on asianmukaista antaa jäsenvaltioille valtuudet sallia niiden mukainen tilinpäätöstietojen esittäminen vaihtoehtona 9 ja 10 artiklassa säädetyille kaavoille.

4, 5, 7, 9 ja 11 kohta - IAS 37:ssä *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* esitetään, mitkä erät on merkittävä varauksiksi. Neljännen direktiivin 31 artiklassa esitetään joitakin perussääntöjä siitä, mitkä vastuut on otettava huomioon tilinpäätöstä laadittaessa ja 20 artiklassa käsitellään näitä periaatteita tarkemmin ja annetaan varauksia koskevia sääntöjä.

IAS-standardien varaukset ovat täsmällisempiä kuin neljännen direktiivin varaukset. IAS-standardeissa muun muassa rajoitetaan esitettävä määrä tilinpäätöspäivänä olemassa oleviin velvoitteisiin. Neljännessä direktiivissä säädetään niiden lisäksi myös "ennakoitavissa olevien" vastuiden merkitsemisestä varaukseen. Tässä ehdotuksessa ratkaistaan tämä ristiriita IAS-standardeja soveltavien yritysten osalta muuttamatta välttämättä muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden tilinpäätöksiä. Tähän on päästy muuttamalla 31 artiklaa niin, että hyväksytään IAS-standardien mukainen esittäminen mutta annetaan jäsenvaltioille edelleen mahdollisuus sallia tai vaatia direktiivissä tällä hetkellä säädetty esittäminen. Lisäksi on ehdotettu joitakin vähäisiä terminologia- ja viittausmuutoksia, jotta IAS 37:ää olisi helpompi soveltaa.

8 kohta - Tarkistus liittyy tuloslaskelman esittämiseen; tuloslaskelmaan merkitään yhtiön tuotot ja kulut ja sen tarkoituksena on kertoa yhtiön toiminnan tuloksellisuudesta. Muut voitot ja tappiot, esimerkiksi sellaiset, jotka johtuvat tietyistä omaisuuseristä ja jotka katsotaan toteutumattomiksi, esitetään tällä hetkellä suoraan yhtiön oman pääoman rahastoissa, jos niitä ylipäänsä esitetään lainkaan.

Neljännen direktiivin 22-26 artiklan tuloslaskelmakaavat ovat sopuoinnussa nykyisten IAS-vaatimusten kanssa. Toiminnan tuloksellisuuden esittäminen on kuitenkin kaikkialla maailmassa tilinpäätösstandardien laatijoiden, myös International Accounting Standards Boardin, tarkastelun kohteena. On erittäin todennäköistä, että joskus tulevaisuudessa nykyisin tuloslaskelmassa esitettävät tuotot ja kulut esitetään yhdessä muiden voittojen ja tappioiden kanssa kattavassa selvityksessä toiminnan tuloksellisuudesta tilikaudella. Näin ollen ehdotukset jättävät direktiiviin jonkin verran joustavuutta, jotta sen vaatimukset voidaan sovittaa yhteen ennustetun kehityksen kanssa.

10 kohta - IAS 38 *Aineettomat hyödykkeet* sallii pysyvien aineettomien hyödykkeiden uudelleenarvostuksen tietyissä olosuhteissa. Neljännessä direktiivissä sallitaan eksplisiittisesti käyttöomaisuuteen kuuluvien **aineellisten** hyödykkeiden uudelleenarvostus. Aineettomien hyödykkeiden uudelleenarvostusta direktiivissä ei mainita. Ehdotuksessa muutetaan 33 artiklan 1 kohdan c alakohtaa niin, että jäsenvaltiot voivat sallia myös aineettoman käyttöomaisuuden uudelleenarvostuksen.

12 ja 22 kohta - Toukokuussa 2001 annettiin direktiivi (2001/65/EY⁸), jolla neljättä direktiiviä muutettiin niin, että rahoitusvälineet voidaan kirjata käypään arvoon ja syntyvät voitot ja tappiot voidaan kirjata tuloslaskelmaan. Tämä oli välttämätöntä, jotta voidaan soveltaa IAS 39:ää *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen*.

Muissakin IAS-standardeissa (IAS 40 *Sijoituskiinteistöt* ja IAS 41 *Maatalous*) vaaditaan tai sallitaan tiettyjen omaisuuserien kirjaaminen käypään arvoon. Näihin standardeihin sisältyy käypää arvoa koskevia yksityiskohtaisia vaatimuksia ja molemmissa käypään arvoon kirjaamisesta johtuvat voitot ja tappiot vaaditaan esitettäväksi tuloslaskelmassa. Ehdotettu uusien 42 e ja 42 f artiklojen lisääminen on välttämätöntä, jotta näitä standardeja voitaisiin soveltaa. Käyvän arvon menetelmän sallivien jäsenvaltioiden ja sen käyttöön ottavien yhtiöiden odotetaan noudattavan tunnustettua, yleisesti hyväksyttyä tilinpäätösjärjestelmää, jollaisen hyväksytyt IAS-standardit tarjoavat.

Muutokseen sisältyy yleissäännös, joka antaa jäsenvaltioille valtuudet sallia yksilöityjen omaisuuseräluokkien käsittelyn tällä tavalla. Säännös on keskeinen, jotta tarkistuksella voidaan vastata asianmukaisesti tulevaan kehitykseen.

Epäselvyyden välttämiseksi direktiivin 60 artiklan termi 'markkina-arvo' on muutettu termiksi 'käypä arvo'.

13, 21 ja 23 kohta - Muutokset koskevat viittauksia.

14 kohta - Neljännessä direktiivissä säädetään, että on laadittava toimintakertomus, jossa annetaan yhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja sen tilasta selostus, joka antaa tosiasioita vastaavan kuvan. Vaatimuksen tulkinta on johtanut hyvin monenlaisiin esityksiin, joista jotkut helpottavat tilinpäätöksen ymmärtämistä ja toiset ovat pelkkiä vakiolausumia. Koska vaatimusta selostuksesta, 'joka antaa tosiasioita vastaavan kuvan', ei ehdoteta muutettavan, on suotavaa edistää selostusten laadun yhdenmukaistamista ja antaa lisäohjeita 'tosiasioita vastaavan kuvan' antavan selostuksen tietosisällöstä.

Näitä muutoksia laadittaessa on otettu huomioon nykyiset parhaat käytännöt, erityisesti hiljattain julkaistu, European Accounting Study Groupin laatima "Management's analysis of the business" ja IAS-standardien mukaan tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. Yksityiskohtaisia säännöksiä on vältetty, jotta vaatimukset eivät johtaisi vakiomuotoisiin tilinpäätöstietoihin. Lähestymistapa mahdollistaa parhaiden käytäntöjen kehittämisen edelleen.

Ympäristöasioiden kirjaamisesta, laskennasta ja julkistamisesta yritysten tilinpäätöksissä ja toimintakertomuksissa 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun komission suosituksen (2001/453/EY)⁹ mukaisesti säännöksissä edellytetään, että tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisällytettävissä tiedoissa ei rajoituta yrityksen liiketoiminnan taloudellisiin näkökohtiin. Tämän odotetaan johtavan yhtiön kehityksen ja tilan ymmärtämisen kannalta merkityksellisten ympäristönäkökohtien, sosiaalisten ja muiden näkökohtien analysointiin.

15 kohta – Neljännen direktiivin 51 artiklaan ehdotettujen muutosten lisäksi (ks. 17 ja 18 kohta jäljempänä) on poistettu 48 artiklan viimeinen virke, joka koskee tiettyjen tietojen liittämistä tilintarkastuskertomukseen.

⁸ EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28.

⁹ EYVL L 156, 13.6.2001, s. 33.

16 kohta - Tässä muutetaan neljännen direktiivin säännöstä, joka koskee tilintarkastuskertomuksen ja tilintarkastajan lausunnon julkistamista siinä tapauksessa, että tilinpäätöstä ei julkisteta kokonaisuudessaan. Vaatimuksia muutetaan hieman nykykäytäntöä vastaavasti sillä tavoin, että vaaditaan ilmoittamaan myös asioista, joihin tilintarkastaja on kiinnittänyt huomiota antamatta kuitenkaan tilintarkastuskertomusta muistutuksin.

17 ja 18 kohta - Kaikissa jäsenvaltioissa on tilintarkastusta koskevia standardeja, myös tilintarkastuskertomuksen laatimisesta ja esitystavasta. Valitettavasti standardien tulkinta ei ole johtanut yhdenmukaisuuteen odotetulla tavalla, joten tilintarkastuskertomukset poikkeavat toisistaan eri jäsenvaltioissa. Poikkeamat ovat joissain kohdin merkittäviä, ja ne vähentävät vertailtavuutta ja vaikeuttavat tämän tärkeän tilinpäätöselementin ymmärtämistä. Tilintarkastuskertomusta koskevat muutosehdotukset vastaavat parhaita tilintarkastuskertomuksen muotoa ja sisältöä koskevia nykykäytäntöjä ja edistävät yhdenmukaistamista.

19 kohta - Muutoksen myötä direktiivissä otetaan huomioon eurojen käyttöönotto.

20 kohta - Neljännessä direktiivissä säädetään muutamista poikkeuksista, jotka koskevat pääsääntöisesti velvollisuutta esittää tiettyjä asioita tilinpäätöksessä ja riippuvat yhtiön taloudellisesta merkityksestä. Niiden komission ehdotusten mukaisesti, jotka koskevat IAS-standardien käyttöä julkisesti noteeratuissa EU-yhtiöissä, tällaisia poikkeuksia ei saisi myöntää julkisesti noteeratuille yhtiöille niiden taloudellisesta merkityksestä riippumatta. Tämä kuvaa sitä, että ennen kaikkea julkinen kaupankäynti yhtiön osakkeilla kertoo taloudellisesta merkityksestä. Muutoksella siis poistetaan poikkeusmahdollisuus tällaisilta yhtiöiltä.

3.2 2 artikla

Edellä esitettyjen tavoitteiden mukaisesti 2 artiklassa tehdään konsolidoiduista tilinpäätöksistä 13 päivänä kesäkuuta 1983 annettuun seitsemänteen neuvoston direktiiviin 83/349/ETY tarvittavat muutokset.

1 kohta - Seitsemännen direktiivin 1 artiklassa kuvaillaan yritykset, joita pidetään emoyrityksen tytäryrityksinä. Nykyisten säännösten mukaan yritys voi käyttää toisessa yrityksessä määräysvaltaa (tosiasiallinen määräysvalta), vaikka sillä ei olisikaan enemmistöä yrityksen äänimäärästä (oikeudellinen määräysvalta). Säännöksissä kuitenkin edellytetään omistusyhteyttä (määritelty neljännen direktiivin 17 artiklassa - laajasti ottaen vähimmäisosuus pääomasta). IAS-standardien mukaan yritys on tytäryritys, jos emoyritys käyttää siinä määräysvaltaa, siitä riippumatta, onko emoyrityksellä osuutta kyseisen yrityksen pääomasta.

Kysymyksen merkitys on lisääntynyt viime vuosina, kun on perustettu rakenteita (erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt, Special Purpose Entities), jotka ovat käytännössä tytäryrityksiä, mutta eivät ole sitä 1 artiklan nykyisten säännösten mukaan. Näin ollen direktiivin nykyinen vaatimus omistusyhteydestä ei ole enää tarkoituksenmukainen ja se ehdotetaan poistettavaksi. Näin direktiivi saadaan vastaamaan IAS-vaatimuksia.

2 kohta, 4 kohdan b alakohta, 5, 6, 9 ja 10 kohta - Tällä hetkellä seitsemännessä direktiivissä edellytetään, että yritys jätetään konsolidoidun tilinpäätöksen ulkopuolelle, jos sen toiminta poikkeaa siinä määrin emoyrityksen toiminnasta, että sen sisällyttäminen tilinpäätökseen estäisi oikean ja riittävän kuvan antamisen konsolidointiin kuuluvista yrityksistä kokonaisuutena.

Nykyisin yleisesti hyväksytty näkemys on, että tilanne ei ole koskaan tällainen. Erilaisesta toiminnasta huolimatta asianmukainen kirjanpito käsittely on yrityksen sisällyttäminen konsolidoituun tilinpäätökseen ja lisätietojen esittäminen sen vaikutuksesta. Säännöstä pidetään siis tarpeettomana ja se on poistettu. Näin direktiivi saadaan vastaamaan IAS-vaatimuksia.

Viittaukset tähän poistettuun säännökseen on myös poistettu.

3 kohdan a alakohta, 4 kohdan c alakohta ja 13 kohta - Seitsemännessä direktiivissä säädetään muutamia poikkeuksia sen vaatimuksista ja ne riippuvat yhtiön taloudellisesta merkityksestä. Niiden komission ehdotusten mukaisesti, jotka koskevat IAS-standardien käyttöä julkisesti noteeratuissa EU-yhtiöissä, tällaisia poikkeuksia ei saisi myöntää julkisesti noteeratuille yhtiöille niiden taloudellisesta merkityksestä riippumatta. Tämä kuvaa sitä, että ennen kaikkea julkinen kaupankäynti yhtiön osakkeilla kertoo taloudellisesta merkityksestä. Näillä muutoksilla siis poistetaan poikkeusmahdollisuus tällaisilta yhtiöiltä.

3 kohdan b alakohta ja 4 kohdan a alakohta - Muutoksilla poistetaan tarpeettomat aikaan viittaavat säännökset.

7 kohta - Tiettyjen ylimääräisten tietojen, esimerkiksi rahavirtalaskelman, esittäminen konsolidoidussa tilinpäätöksessä on yleinen käytäntö. Tämä tarkistus antaa jäsenvaltioille nimenomaisesti valtuudet sallia tai vaatia, että konsolidoituun tilinpäätökseen sisällytetään tällaisia asiakirjoja. Ks. myös samanlainen konsolidoituja tilinpäätöksiä koskeva tarkistus 1 artiklan 1 kohdassa.

8 kohta - Muutos vastaa edellä esitettyjä neljännen direktiivin muutoksia.

11 kohta - Näillä muutoksilla laajennetaan ohjeita konsolidoidun toimintakertomuksen sisällöstä, ja ne vastaavat edellä esitettyjä 1 artiklan 14 kohdan muutoksia. Jos toimintakertomuksen lisäksi edellytetään konsolidoidun toimintakertomuksen esittämistä, voi olla tarkoituksenmukaista esittää ne yhtenä asiakirjana ja keskittyä niihin asioihin, jotka ovat merkityksellisiä konsolidointiin sisältyville yrityksille kokonaisuutena tarkasteltuna.

12 kohta - Muutokset liittyvät konsolidoitua tilinpäätöstä koskevaan tilintarkastuskertomukseen. Muutokset vastaavat edellä esitettyjä 1 artiklan 17 ja 18 kohdan muutoksia.

3.3 3 artikla

Edellä esitettyjen tavoitteiden mukaisesti 3 artiklassa tehdään tarvittavat muutokset, joilla vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä 19 päivänä joulukuuta 1991 annettu direktiivi 91/674/ETY saatetaan vastaamaan IAS-standardeja.

Useimmat ehdotetuista muutoksista ovat seurausta edellä esitettyistä neljännen direktiivin muutoksista.

Ehdotetut lisämuutokset johtuvat toukokuussa 2001 neljänteen ja seitsemänteen direktiiviin sekä direktiiviin 86/637/ETY direktiivillä 2001/65/ETY tehdyistä muutoksista. Muutokset liittyvät käyvän arvon käyttöön tiettyjen omaisuuserien kohdalla IAS 39:n *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* mukaisesti.

Vakuutusyritysten taseen ja tuloslaskelman kaavoihin ei ehdoteta muutoksia tässä yhteydessä. Mahdollisia muutoksia käsitellään ja tarvittaessa toteutetaan vasta kun vakuutusyritysten

tilinpäätöksiä koskeva International Financial Reporting Standard (IFRS)-standardi julkaistaan.

1 kohta - Direktiivin 91/674/ETY 1 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä on muutettu niin, että siinä viitataan neljännen direktiivin uusiin muutettuihin artikloihin:

- Uusi viittaus 51 a artiklaan on lisätty johdonmukaisesti tämän artikkelin sisällyttämiseen neljänteen direktiiviin (ks. 1 artiklan 18 kohta).
- Uusi viittaus käypää arvoa koskeviin neljännen direktiivin 42 a - 42 f artikloihin on lisätty.
- Viittausta neljännen direktiivin 43 artiklaan on muutettu niin, että siihen sisältyy myös uusi 14 kohta, joka koskee käypään arvoon perustuvaa esittämistä tilinpäätöksessä.
- Ehdotukseen on lisätty uusi viittaus neljännen direktiivin 61 a artiklaan, joka koskee käypään arvoon liittyvien säännösten tarkistamista kolmen vuoden kuluttua niiden käyttöön ottamisesta (tai viiden vuoden kuluttua direktiivin antamisesta).
- Direktiivin 46 artiklaa koskevaan viittaukseen on lisätty viittaus 1 ja 2 kohtaan.
- Uusi viittaus 50 a artiklaan on lisätty, jotta luettelo olisi täydellinen.
- Viittaus 54 artiklaan on poistettu, koska kyseistä artiklaa ei enää ole.

Uusi toinen virke on lisätty, ja se koskee rahoitusvaroja ja -velkoja. Se sisältää kaksinkertaisesti syrjäyttävän (double override) säännöksen, jossa täsmennetään, että direktiivin 91/674/ETY 46-48, 51 ja 53 artiklaa ei sovelleta sellaisiin varoihin ja velkoihin, jotka arvostetaan neljännen direktiivin 7 a jakson mukaisesti. Kohdassa vahvistetaan 91/674/ETY direktiivin ja neljännen direktiivin sääntöhierarkia rahoitusvälineiden osalta, ja se on toukokuussa 2001 direktiivillä 2001/65/EY pankkien tilinpäätösdirektiiviin tehdyn muutoksen mukainen.

Lisäksi 1 artiklan 2 kohtaa on tarkistettu viittausten ajantasaistamiseksi.

2 kohta - Tässä kohdassa tehdään tarvittava terminologinen muutos.

3 kohta - Jotta IAS 39:n täysimääräinen soveltaminen helpottuisi, 46 artiklan 5 kohtaa on muutettu niin, että jäsenvaltiot voivat sallia, että yritykset käyttävät eri arvostusmenetelmiä sijoitusomaisuuserän eri osiin, jotka kuuluvat johonkin arabialaisella numerolla merkittyyn kohtaan tai jotka on esitetty vastaavien C.I kohdassa. Muutos 46 artiklan 6 kohtaan edellyttää, että tilinpäätöksen liitetietoihin on sisällytettävä kuvaus sovelletuista menetelmistä ja niiden avulla saaduista luvuista.

3.4 4–6 artikla – Loppusäännökset

Artiklojen säännökset koskevat ehdotetun direktiivin antamista ja hallinnointia.

4. MUITA AIHEITA

Kuten edellä 1 jaksossa todettiin, ehdotetut muutokset poistavat epäjohdonmukaisuudet direktiivien 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY sekä 1 päivänä toukokuuta 2002 voimassa olevien IAS-standardien väliltä.

Päätelmää tukee European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), joka on tarkistanut ehdotukset.

Valmisteltaessa ehdotuksia joitakin tilinpäätöskysymyksiä pohdittiin huolellisesti ennen kuin pääteltiin, että epä johdonmukaisuutta tai ristiriitoja ei esiinny. Tällöin ei ole esitetty muutosehdotuksia, koska ne eivät ole tarpeen.

Varmuuden vuoksi todettakoon, että seuraavaa kolmea aihetta on tarkasteltu, mutta ristiriitoja ei ole todettu esiintyvän:

- Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan IAS 19:ssä (*Työsuhde-etuudet*) kuvaillun "käytävä"-lähestymistavan ("corridor approach") mukaisesti.
- Virheiden korjaukset joko aikaisempien tilikausien oikaisuina tai kuluvaan tilikauteen kuuluvina erinä IAS 8:n (*Tilikauden voitto tai tappio, perustavaa laatua olevat virheet ja tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset*) mukaisesti.
- Käänteisen hankinnan ("reverse acquisition") käytäntöä sovelletaan IAS 22:n *Yritysten yhteenliittymät* mukaisesti eli silloin, kun yritysten yhteenliittymässä hankinnan kohteena olevan yrityksen omistajat saavat vastikkeena hankittavasta yrityksestä riittävästi äänioikeutettuja osakkeita määräysvallan saamiseksi uudessa yksikössä. Kun sovelletaan käänteisen hankinnan menetelmää, osakkeet liikkeeseenlaskevan yrityksen katsotaan olevan hankinnan kohteena. Tämä tarkoittaa tilinpäätösten kannalta (verrattuna oikeudelliseen näkökulmaan), että hankinnan suorittanut yritys katsotaan hankkijaosapuoleksi ja näin ollen hankintamenomenetelmää sovelletaan osakkeen liikkeeseenlaskevan yrityksen varoihin ja velkoihin.

Näistä aiheista ja esitetyistä päätelmistä on keskusteltu ja sovittu EFRAGin kanssa.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden sekä vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä annettujen neuvoston direktiivien 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 44 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen¹,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä³,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti tarvetta nopeuttaa rahoituspalvelujen sisämarkkinoiden loppuunsaattamista, asetti rahoituspalveluja koskevan komission toimintasuunnitelman täytäntöönpanon määräajaksi vuoden 2005 ja kehotti parantamaan tilinpäätöstietojen vertailtavuutta niiden EU:n alueella toimivien yhtiöiden osalta, joiden arvopaperit on julkisesti noteerattu säännellyillä markkinoilla (jäljempänä: 'julkisesti noteeratut yhtiöt').
- (2) Komissio julkaisi 13 päivänä kesäkuuta 2000 tiedonannon "EU:n tilinpäätösraportoinnin strategia: tie eteenpäin"⁴, jossa ehdotettiin, että kaikki EU:n alueella toimivat julkisesti noteeratut yhtiöt laativat konsolidoidut tilinpäätöksensä viimeistään vuonna 2005 yhtenäisten standardien eli kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IAS) mukaisesti.
- (3) Kansainvälisten tilinpäätössuosituksen soveltamisesta [...] annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o [.../...]⁵ (jäljempänä: 'IAS-asetus') vaaditaan, että vuodesta 2005 alkaen kaikkien julkisesti noteerattujen yhtiöiden on laadittava konsolidoidut tilinpäätöksensä yhteisössä sovellettavaksi hyväksytyjen IAS-standardien mukaisesti. Asetuksessa annetaan jäsenvaltioille myös mahdollisuus sallia tai vaatia hyväksytyjen IAS-standardien soveltamista yhtiöiden tilinpäätösten

¹ EYVL C , , s. .

² EYVL C , , s. .

³ EYVL C , , s. .

⁴ KOM(2000) 359, 13.6.2000.

⁵ EYVL C , , s. .

valmistelussa sekä sallia tai vaatia IAS-standardien soveltamista muiltakin kuin julkisesti noteeratuilta yhtiöiltä.

- (4) IAS-asetuksessa säädetään, että IAS-standardin hyväksyminen yhteisössä sovellettavaksi edellyttää, että standardi täyttää yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa neuvoston direktiivissä 78/660/ETY⁶ ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 13 päivänä kesäkuuta 1983 annetussa neuvoston direktiivissä 83/349/ETY⁷ asetetun perusvaatimuksen, jonka mukaan standardin soveltamisen on annettava oikea ja riittävä kuva yhtiön taloudellisesta asemasta ja suorituskyvystä; periaatetta tarkastellaan kyseisten neuvoston direktiivien perusteella, mutta tiukkaa yhdenmukaisuutta direktiivien kaikkien säännösten kanssa ei edellytetä.
- (5) Koska direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY soveltamisalaan kuuluvien yritysten tilinpäätöksissä ja konsolidoiduissa tilinpäätöksissä, joita ei laadita IAS-asetuksen mukaisesti, noudatettavien yhteisön tilinpäätösvaatimusten pääasiallisena lähteenä säilyvät kyseiset direktiivit, on tärkeää, että yrityksillä, jotka soveltavat IAS-standardeja, ja yrityksillä, jotka eivät niitä sovelle, on tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (6) Sekä IAS-standardien hyväksymiseksi että direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY soveltamiseksi on suotavaa, että kyseiset direktiivit noudattavat kansainvälisen tilinpäätöskäytännön kehitystä. Komission tiedonannossa "Tilinpäätösten yhdenmukaistaminen: Kansainvälistä yhdenmukaistamista koskeva uusi strategia"⁸ Euroopan unionia kehoitettiin toimimaan niin, että yhdenmukaisuus yhteisön tilinpäätösdirektiivien sekä erityisesti IAS-komiteassa tehtävän kansainvälisten tilinpäätösstandardien kehitystyön välillä säilyy.
- (7) Toimintakertomus ja konsolidoitu toimintakertomus ovat tilinpäätösraportoinnin tärkeitä osia. Nykyisten vaatimusten laajentaminen parhaiden nykykäytäntöjen perusteella, jotta ne antaisivat oikean kuvan yhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja sen tilasta, on tarpeen edistämään selostusten laadun yhdenmukaistamista ja antamaan lisäohjeita 'oikean kuvan' antavan selostuksen tietosisällöstä. Annettavat tiedot eivät saisi rajoittua yhtiön liiketoiminnan taloudellisiin näkökohtiin. Tämän odotetaan johtavan yhtiön kehityksen ja tilan ymmärtämisen kannalta merkityksellisten ympäristönäkökohtien, sosiaalisten ja muiden näkökohtien analysointiin. Tämä on myös ympäristöasioiden kirjaamisesta, laskennasta ja julkistamisesta yritysten tilinpäätöksissä ja toimintakertomuksissa 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun komission suosituksen 2001/453/EY⁹ mukaista.
- (8) 'Tilintarkastuskertomuksen' laatimisen ja esitystavan erot vähentävät vertailtavuutta ja vaikeuttavat tämän tilinpäätösten tärkeän osan ymmärtämistä. Yhdenmukaisuutta lisätään tilintarkastuskertomuksen muotoa ja sisältöä koskeviin erityisvaatimuksiin parhaiden nykykäytäntöjen perusteella tehtävien muutosten avulla.

⁶ EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/65/EY (EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28).

⁷ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/65/EY (EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28).

⁸ KOM 1995(508), 14.11.1995.

⁹ EYVL L 156, 13.6.2001, s. 33.

- (9) Näin ollen direktiiviä 78/660/ETY ja direktiiviä 83/349/ETY olisi muutettava vastaavasti. On myös tarpeen muuttaa vakuutusyriyten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä 19 päivänä joulukuuta 1991 annettua neuvoston direktiiviä 91/674/ETY¹⁰. Ehdotetuilla muutoksilla poistetaan kaikki ristiriidat, joita direktiivien 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY ja 1 päivänä toukokuuta 2002 voimassa olevien IAS-standardien välillä on,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiiviä 78/660/ETY seuraavasti:

- (1) Lisätään 2 artiklan 1 kohtaan seuraava alakohta:

"Jäsenvaltiot voivat sallia tai vaatia, että tilinpäätökseen sisällytetään ensimmäisessä kohdassa mainittujen asiakirjojen lisäksi muita asiakirjoja."

- (2) Lisätään 4 artiklaan seuraava 6 kohta:

"6. Jäsenvaltiot voivat sallia tai vaatia, että liiketoimen tai sopimuksen tosiasiallinen luonne otetaan huomioon esitettäessä lukuja tuloslaskelman ja taseen erissä. Tämän salliminen tai vaatiminen voidaan rajoittaa koskemaan tiettyjä yhtiöryhmiä tai neuvoston direktiivissä 83/349/ETY määriteltyjä konsolidoituja tilinpäätöksiä*.

* EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1"

- (3) Lisätään 8 artiklaan seuraava kohta:

"Jäsenvaltiot voivat sallia tai vaatia, että yhtiöt käyttävät 10 a artiklan mukaista taseen esittämistapaa muutoin säädettyjen tai sallittujen esittämistapojen sijaan."

- (4) Ei koske suomenkielistä versiota: 9 artiklassa vastattavissa erän B kohdalla säilyy sana "Varaukset".

- (5) Ei koske suomenkielistä versiota: 10 artiklassa erän J kohdalla säilyy sana "Varaukset".

- (6) Lisätään seuraava 10 a artikla:

"10 a artikla

Sen sijaan, että taseen erät esitetään 9 ja 10 artiklan mukaisesti, jäsenvaltiot voivat sallia tai vaatia, että yhtiöt tai tietyt yhtiöryhmät esittävät taseen erät jakaen ne lyhyt- ja pitkäaikaisiin eriin, kunhan tietosisältö vastaa vähintään 9 ja 10 artiklassa edellytettyä."

- (7) Muutetaan 20 artiklaa seuraavasti:

- (a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

¹⁰ EYVL L 374, 31.12.1991, s. 7.

"Varaukset on tarkoitettu sellaisia luonteeltaan selvästi määriteltyjä velkoja varten, jotka tilinpäätöspäivänä ovat joko todennäköisiä tai varmoja mutta joiden määrä ja syntymisen ajankohta on epävarma."

(b) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

"Varauksia ei saa merkitä suoraan vastaaviin merkittyjen erien arvonvähennyksiksi."

(8) Lisätään 22 artiklaan seuraava kohta:

"Jäsenvaltiot voivat 2 artiklan 1 kohdasta poiketen sallia tai vaatia, että kaikki yhtiöt tai jotkut yhtiöryhmät esittävät toimintansa tuloksellisuutta koskevan selvityksen sen sijaan, että ne esittävät tuloslaskelman erät 23-26 artiklan mukaisesti, kunhan tietosisältö vastaa vähintään kyseisissä artikloissa edellytettyä".

(9) Muutetaan 31 artiklaa seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohdan c alakohdan bb alakohta seuraavasti:

"kaikki sellaiset vastuut, jotka liittyvät kyseiseen tai sitä edeltäneeseen tilikauteen, on otettava huomioon, vaikka tällaiset vastuut ja menetykset tulisivat tietoon vasta tilinpäätöspäivän ja tilinpäätöksen laatimisen välisenä aikana,"

(b) Lisätään seuraava 1a kohta:

"1a. Jäsenvaltiot voivat 31 artiklan 1 kohdan c alakohdan bb alakohdan mukaisesti esitettyjen lukujen lisäksi sallia tai vaatia, että kaikki sellaiset ennakoitavissa olevat vastuut ja mahdolliset menetykset, jotka liittyvät kyseiseen tai aikaisempaan tilikauteen, otetaan huomioon, vaikka tällaiset vastuut ja menetykset tulisivat tietoon vasta tilinpäätöspäivän ja tilinpäätöksen laatimisen välisenä aikana."

(10) Korvataan 33 artiklan 1 kohdan c alakohta seuraavasti:

"käyttöomaisuuden osalta tehdään arvonkorotuksia."

(11) Korvataan 42 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

"Varaukset eivät saa määrältään olla suurempia kuin on tarpeen."

(12) Lisätään seuraava 42 e ja 42 f artikla:

"42 e artikla

Jäsenvaltiot voivat 32 artiklasta poiketen sallia tai vaatia, että kaikki yhtiöt tai jotkut yhtiöryhmät arvostavat käypään arvoon tietynlaiset omaisuuserät, jotka eivät ole rahoitusvälineitä.

Tämän salliminen tai vaatiminen voidaan rajoittaa direktiivissä 83/349/ETY määriteltyihin konsolidoituihin tilinpäätöksiin.

42 f artikla

Jäsenvaltiot voivat sallia tai vaatia, että kaikki yhtiöt tai jotkut yhtiöryhmät sisällyttävät arvon muutoksen tuloslaskelmaan, jos omaisuuserä arvostetaan 42 e

artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 31 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamista."

(13) Korvataan 43 artiklan 1 kohdan 6 alakohdassa ilmaus "9 ja 10 artiklassa" ilmauksella "9, 10 ja 10 a artiklassa".

(14) Muutetaan 46 artiklaa seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

"Toimintakertomuksessa on oltava yhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja sen tilasta selostus, joka antaa ainakin tosiasioita vastaavan kuvan.

Selostuksessa on oltava yhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja sen tilasta tasapuolinen ja kattava analyysi. Annettavat tiedot eivät saa rajoittua yhtiön liiketoiminnan taloudellisiin näkökohtiin.

Toimintakertomuksessa esitettävään analyysiin on tarvittaessa sisällytettävä tietoa ja lisäselvityksiä tilinpäätöksessä esitetyistä luvuista."

(b) Korvataan 2 kohdan b alakohta seuraavasti:

"tiedot yhtiön todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä merkittävistä epävarmuustekijöistä ja riskeistä, jotka voivat vaikuttaa kehitykseen;"

(15) Poistetaan 48 artiklasta kolmas virke.

(16) Korvataan 49 artiklan kolmas virke seuraavasti:

"Tilintarkastuksen suorittamisesta vastuussa olevan henkilön tai henkilöiden (jäljempänä: 'tilintarkastajat') tilintarkastuskertomusta ei tarvitse sisällyttää julkistettavaan asiakirjaan, mutta on ilmoitettava, onko tilintarkastajan lausunto annettu muistutuksin vai muistutuksitta tai jos tilintarkastajat eivät ole voineet antaa lausuntoa. Lisäksi on ilmoitettava, sisältyykö tilintarkastuskertomukseen asioita, joihin tilintarkastajat ovat kiinnittäneet erityistä huomiota antamatta kuitenkin lausuntoa muistutuksin."

(17) Korvataan 51 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"Yhtiöiden on annettava tilinpäätöksensä tarkastettavaksi yhdelle tai useammalle sellaiselle henkilölle, jonka jäsenvaltiot ovat hyväksyneet suorittamaan lakisääteisiä tilintarkastuksia direktiivin 84/253/ETY* perusteella.

Tilintarkastajien on myös varmistettava, että toimintakertomus on sopusoinnussa saman tilikauden tilinpäätöksen kanssa.

* EYVL L 126, 12.5.1984, s. 20."

(18) Lisätään seuraava 51 a artikla:

"51 a artikla

1. Tilintarkastuskertomuksessa on oltava:

(a) johdanto, jossa on ainakin yksilöitävä tilintarkastuksen kohteena oleva tilinpäätös;

(b) kuvaus tilintarkastuksen laajuudesta, jossa on ainakin mainittava, mitä tilintarkastusstandardeja noudattaen tilintarkastus on suoritettu;

(c) tilintarkastajan lausunto, jossa on selvästi esitettävä tilintarkastajien näkemys siitä, annetaanko tilinpäätöksessä oikeat ja riittävät tiedot noudatetun tilinpäätössäännösten mukaisesti ja, tarvittaessa, täyttääkö tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset; tilintarkastajan lausunto on vakiomuotoinen, ehdollinen, kielteinen tai avoin, jos tilintarkastajat eivät ole voineet antaa lausuntoa;

(d) maininta asioista, joihin tilintarkastajat kiinnittävät erityistä huomiota antamatta kuitenkaan lausuntoa muistutuksin;

e) lausunto siitä, onko vuosikertomus sopusoinnussa saman tilikauden tilinpäätöksen kanssa.

2. Tilintarkastajien on allekirjoitettava ja päivättävä tilintarkastuskertomus."

(19) Poistetaan 53 artiklan 1 kohta.

(20) Lisätään seuraava 53 a artikla:

"53 a artikla

Jäsenvaltiot eivät saa sallia 11, 27, 46, 47 ja 51 artiklassa säädettyjä poikkeuksia yhtiöille, joiden arvopapereita otetaan kaupankäynnin kohteeksi neuvoston direktiivin 93/22/ETY* 1 artiklan 13 kohdassa määritellyillä säännellyillä markkinoilla jossakin jäsenvaltiossa.

* EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27."

(21) Korvataan 56 artiklan 1 kohdassa viittaus "9, 10" viittauksella "9, 10, 10 a".

(22) Korvataan 60 artiklan ensimmäisessä kohdassa ilmaus "markkina-arvon" ilmauksella "käyvän arvon".

(23) Korvataan 61 a artiklassa viittaus "42 a–d artiklan" viittauksella "42 a–f artiklan".

2 artikla

Muutetaan direktiiviä 83/349/ETY seuraavasti:

(1) Korvataan 1 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"Muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltio voi vaatia, että tämän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön alainen yritys laatii konsolidoidun tilinpäätöksen ja konsolidoidun toimintakertomuksen, jos:

(a) kyseinen yritys (emoyritys) tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa toisessa yrityksessä (tytäryritys); tai

(b) emoyritys johtaa kyseistä yritystä (emoyritys) ja toista yritystä (tytäryritys) yhtenäiseltä pohjalta."

(2) Korvataan 3 artiklan 1 kohdassa ilmaus "13, 14 ja 15 artiklan" ilmauksella "13 ja 15 artiklan".

(3) Muutetaan 6 artiklaa seuraavasti:

(a) Korvataan 4 kohta seuraavasti:

"Tätä artiklaa ei sovelleta, jos jonkin konsolidoitavan yrityksen arvopapereita otetaan kaupankäynnin kohteeksi neuvoston direktiivin 93/22/ETY* 1 artiklan 13 kohdassa määritellyillä säännellyillä markkinoilla jossakin jäsenvaltiossa.

* EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27."

(b) Poistetaan 5 kohta.

(4) Muutetaan 7 artiklaa seuraavasti:

(a) Poistetaan 1 kohdan b alakohdasta toinen alakohta.

(b) Korvataan 2 kohdan a alakohdassa ilmaus "13, 14 ja 15 artiklan" ilmauksella "13 ja 15 artiklan".

(c) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

"Jäsenvaltio ei saa soveltaa 1 ja 2 kohtaa yhtiöihin, joiden arvopapereita otetaan kaupankäynnin kohteeksi neuvoston direktiivin 93/22/ETY 1 artiklan 13 kohdassa määritellyillä säännellyillä markkinoilla jossakin jäsenvaltiossa."

(5) Korvataan 11 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ilmaus "13, 14 ja 15 artiklan" ilmauksella "13 ja 15 artiklan".

(6) Poistetaan 14 artikla.

(7) Lisätään 16 artiklan 1 kohtaan seuraava alakohta:

"Jäsenvaltiot voivat sallia tai vaatia, että konsolidoituun tilinpäätökseen sisällytetään ensimmäisessä kohdassa mainittujen asiakirjojen lisäksi muita asiakirjoja."

(8) Korvataan 17 artiklan 1 kohdassa ilmaus "3-10" ilmauksella "3-10 a".

(9) Korvataan 34 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ilmaus "13 tai 14 artiklan" ilmauksella "13 artiklan" ja poistetaan teksti "sanotun rajoittamatta kuitenkin 14 artiklan 3 kohdan soveltamista".

(10) Korvataan 34 artiklan 5 kohdassa sana "kuuluvalla" sanalla "kuuluvilla" ja poistetaan teksti "tai 14 artiklan perusteella konsolidoinnin ulkopuolelle jätetyillä".

(11) Muutetaan 36 artiklaa seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Konsolidoidussa toimintakertomuksessa on oltava konsolidointiin kuuluvien yritysten liiketoiminnan kehittymisestä ja niiden tilasta selostus, joka antaa ainakin tosiasioita vastaavan kuvan.

Selostuksessa on oltava yritysten liiketoiminnan kehittymisestä ja tilasta tasapuolinen ja kattava analyysi. Annettavat tiedot eivät saa rajoittua liiketoiminnan taloudellisiin näkökohtiin.

Konsolidoidussa toimintakertomuksessa esitettävässä analyysissä on tarvittaessa annettava tietoa ja lisäselvityksiä konsolidoidussa tilinpäätöksessä esitetyistä luvuista."

(b) Korvataan 2 kohdan b alakohta seuraavasti:

"b) tiedot näiden yritysten todennäköisestä tulevasta kehityksestä kokonaisuutena sekä merkittävistä epävarmuustekijöistä ja riskeistä, jotka voivat vaikuttaa kehitykseen;"

(c) Lisätään seuraava 3 kohta:

"3. Jos toimintakertomuksen lisäksi edellytetään konsolidoidun toimintakertomuksen esittämistä, nämä kertomukset voidaan antaa yhtenä asiakirjana. Tällaista asiakirjaa laadittaessa voi olla tarkoituksenmukaista painottaa enemmän niitä asioita, jotka ovat merkityksellisiä konsolidointiin sisältyville yrityksille kokonaisuutena tarkasteltuna."

(12) Korvataan 37 artikla seuraavasti:

"1. Yhtiöiden on annettava konsolidoitut tilinpäätöksensä tarkastettavaksi yhdelle tai useammalle sellaiselle henkilölle, joka on sen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, jonka alainen emoyritys on, hyväksytty suorittamaan lakisääteisiä tilintarkastuksia neuvoston direktiivin 84/253/ETY* perusteella.

Konsolidoidun tilinpäätöksen tarkastuksesta vastuussa olevan henkilön tai olevien henkilöiden (jäljempänä: 'tilintarkastajien') on myös varmistettava, että konsolidoitu toimintakertomus on sopuosinnassa saman tilikauden konsolidoidun tilinpäätöksen kanssa.

2. Tilintarkastuskertomuksessa on oltava:

(a) johdanto, jossa on ainakin yksilöitävä tilintarkastuksen kohteena oleva konsolidoitu tilinpäätös;

(b) kuvaus tilintarkastuksen laajuudesta, jossa on ainakin mainittava, mitä tilintarkastusstandardeja noudattaen tilintarkastus on suoritettu;

(c) tilintarkastajan lausunto, jossa on selvästi esitettävä tilintarkastajien näkemys siitä, annetaanko konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikeat ja riittävät tiedot noudatetun tilinpäätössäännösten mukaisesti ja, tarvittaessa, täyttääkö konsolidoitu tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset; tilintarkastajan lausunto on vakiomuotoinen, ehdollinen, kielteinen tai avoin, jos tilintarkastajat eivät ole voineet antaa lausuntoa;

(d) maininta asioista, joihin tilintarkastajat kiinnittävät erityistä huomiota antamatta kuitenkaan lausuntoa muistutuksin;

(e) lausunto siitä, onko konsolidoitu toimintakertomus sopusoinnussa saman tilikauden konsolidoidun tilinpäätöksen kanssa.

3. Tilintarkastajien on allekirjoitettava ja päivättävä tilintarkastuskertomus.

4. Jos emoyrityksen tilinpäätös on liitetty konsolidoituun tilinpäätökseen, tässä artiklassa tarkoitettu tilintarkastuskertomus voidaan yhdistää mihin tahansa direktiivin 78/660/ETY 51 artiklassa tarkoitettuun emoyrityksen tilinpäätöstä koskevaan tilintarkastuskertomukseen.

* EYVL L 126, 12.5.1984, s. 20."

(13) Lisätään 38 artiklaan seuraava 7 kohta:

"7. Tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa ei saa soveltaa yhtiöihin, joiden arvopapereita otetaan kaupankäynnin kohteeksi neuvoston direktiivin 93/22/ETY 1 artiklan 13 kohdassa määritellyillä säännellyillä markkinoilla jossakin jäsenvaltiossa."

3 artikla

Muutetaan direktiiviä 91/674/ETY seuraavasti:

(1) Korvataan 1 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

"1. Direktiivin 78/660/ETY 2 ja 3 artikla, 4 artiklan 1 kohta ja 3-5 kohta, 6, 7, 13 ja 14 artikla, 15 artiklan 3 ja 4 kohta, 16-21 artikla, 29-35 artikla, 37-41 artikla, 42 artikla, 42 a - 42 f artikla, 43 artiklan 1 kohdan 1-7 alakohta ja 9-14 alakohta, 45 artiklan 1 kohta, 46 artiklan 1 ja 2 kohta, 48-50 artikla, 50 a artikla, 51 artiklan 1 kohta, 51 a artikla, 56-59 artikla, 61 artikla sekä 61 a artikla koskevat tämän direktiivin 2 artiklassa tarkoitettuja yrityksiä, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä. Tämän direktiivin 46, 47, 48, 51 ja 53 artiklaa ei sovelleta varoihin ja velkoihin, jotka arvostetaan direktiivin 78/660/ETY 7 a jakson mukaisesti.

2. Kun direktiiveissä 78/660/ETY ja 83/349/ETY viitataan direktiivin 78/660/ETY 9, 10 ja 10 a artiklaan (tase) tai 22–26 artiklaan (tuloslaskelma), viittauksia pidetään viittauksina tämän direktiivin 6 artiklaan (tase) tai 34 artiklaan (tuloslaskelma)."

(2) Korvataan 6 artiklassa vastattavissa erän E kohdalla ilmaus "Varaukset" ilmauksella "Muut varaukset".

(3) Muutetaan 46 artiklaa seuraavasti:

(a) Lisätään 5 kohtaan seuraava alakohta:

"Jäsenvaltiot voivat sallia poikkeamisen ensimmäisestä alakohdasta."

(b) Korvataan 6 kohta seuraavasti:

"Jokaiseen sijoitusten kohtaan sovellettu menetelmä tai menetelmät sekä niiden avulla määritellyt luvut on yksilöitävä tilinpäätöksen liitetiedoissa."

4 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [...]. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...]

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

Politiikan ala(t): Sisämarkkinat

Toiminnan ala(t): Tilinpäätösraportointi

TOIMENPITEEN NIMI: EHDOTUS DIREKTIIVIKSI NEUVOSTON DIREKTIIVIEN 78/660/ETY, 83/349/ETY JA 91/674/ETY MUUTTAMISESTA

1 BUDJETTIKOHTA/-KOHDAT

Ei ole.

2 NUMEROTIEDOT

**2.1 Toimenpiteen kokonaismäärärahat (B osa): milj. euroa
maksusitoumusmäärärahoina**

Ei vaikuta.

2.2 Toimenpiteen soveltamisaika:

Ei sovelleta.

2.3 Monivuotinen kokonaismenoarvio:

Ei sovelleta.

2.4 Yhteensopivuus ohjelmasuunnitelman ja rahoitusnäkyvien kanssa

Ei sovelleta.

2.5 Vaikutukset tuloihin

Ei sovelleta.

3 BUDJETTITIEDOT

Ei sovelleta.

4 OIKEUSPERUSTA

EY:n perustamissopimuksen 44 artiklan 2 kohdan g alakohta.

5 KUVAUS JA PERUSTELUT

5.1 Yhteisön toiminnan tarve

Neuvoston direktiivit 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY (ns. tilinpäätösdirektiivit) ovat pysyneet pitkälti muuttumattomina siitä asti, kun ne annettiin 23 vuotta sitten. Tänä

aikana tilinpäätösteoria ja hyväksytyt käytännöt on kehittyneet huomattavasti ja kehittyvät edelleen.

Komissio on laatinut ja sille on toimitettu useita selvityksiä, jotka osoittavat, että tilinpäätösdirektiivit ovat edelleen monilta osin yhdenmukaisia nykyisen tilinpäätösteorian ja -käytännön kanssa. Joiltakin vähäisiltä osin niiden vaatimukset eivät kuitenkaan sovi yhteen IAS-standardien (International Accounting Standards) kanssa, jotka EU ottaa käyttöön IAS-asetuksen mukaisesti¹. Tilannetta ei voida hyväksyä, ja tähän on kaksi syytä:

Jos tilinpäätösdirektiiveilla on tarkoitus olla tärkeä merkitys järjestelmässä, jolla IAS-standardeja ehdotetun IAS-asetuksen mukaisesti hyväksytään, niiden on vastattava nykyistä tilinpäätöskehitystä.

Yrityksillä, jotka soveltavat IAS-standardeja, ja yrityksillä, jotka eivät niitä sovelle, on oltava tasapuoliset toimintaedellytykset.

Tällä ehdotuksella on kolme tavoitetta:

- (1) poistaa ristiriidat tilinpäätösdirektiivien ja IAS-standardien väliltä,
- (2) varmistaa, että niillä EU:n yrityksillä, joiden tilinpäätöslainsäädännön perustana tilinpäätösdirektiivit edelleen ovat (eli yrityksillä, jotka eivät laadi tilinpäätöstään tai konsolidoitua tilinpäätöstään IAS-asetuksen mukaisesti hyväksytyjä IAS-standardeja noudattaen), on käytettävissään IAS-standardien mukaisia vaihtoehtoisia kirjanpitojärjestelyjä, ja
- (3) ajanmukaistaa tilinpäätösdirektiivien perusrakenne niin, että ne tarjoavat tilinpäätösraportoinnille puitteet, jotka vastaavat nykyistä käytäntöä ja ovat riittävän joustavat, jotta tilinpäätösraportointi voi kehittyä edelleen.

Näiden tavoitteiden avulla ehdotuksilla pyritään siihen, että jäsenvaltiot voivat tarkistaa tilinpäätösdirektiivien soveltamisalaan kuuluviin yrityksiin sovellettavia kansallisia tilinpäätösvaatimuksiaan kunkin maan olosuhteisiin sopivalla tavalla ja sopivassa aikataulussa. Tämä toteutetaan siten, että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus ylimääräisten tilinpäätösvaatimusten käyttöönottoon. Myös tällä hetkellä käytettävissä olevat tilinpäätösvaihtoehdot säilyvät.

Näin ollen ehdotuksilla on tilinpäätöksiin vain ne vaikutukset, joita kukin jäsenvaltio pitää sopivina. Tätä pidetään olennaisena tilinpäätösvaatimusten ja verotuksen sekä muiden alojen välisen vuorovaikutuksen vuoksi.

5.2 Suunnitellut toimet ja yhteisön rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Ei sovelleta.

¹ KOM (2001) 80.

5.3 Toteutusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Jäsenvaltioiden on saatettava näiden direktiivien noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

6 RAHOITUSVAIKUTUKSET

Ei vaikuta.

7 VAIKUTUKSET HENKILÖSTÖÖN JA HALLINTOMENOIHIN

Henkilö- ja hallintoresurssitarve katetaan toimintaa hallinnoivalle pääosastolle myönnettävistä määrärahoista.

8 SEURANTA JA ARVIOINTI

Jäsenvaltioiden antamissa uusissa säädöksissä on viitattava näihin direktiiveihin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä tällainen viittaus. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

9 PETOSTEN TORJUNTATOIMET

Erityisiä petostenvastaisia toimia ei toimenpiteen luonteen vuoksi tarvita.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI EHDOTUKSEN VAIKUTUKSET YRITYSTOIMINTAAN JA ERITYISESTI PIENIIN JA KESKISUURIIN YRITYKSIIN (PK-YRITYKSET)

I. EHDOTUKSEN NIMI

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivien 78/660/ETY, 83/349/ETY ja 91/674/ETY (ns. tilinpäätösdirektiivien) muuttamisesta.

II. ASIAKIRJAN VIITENUMERO

KOM(2002)259

III. EHDOTUS

1. Tilinpäätösdirektiivejä ehdotetaan muutettavaksi, jotta ne saataisiin vastaamaan nykyistä kansainvälistä tilinpäätösteoriaa ja -käytäntöä. Tavoitteet ja ehdotukset selvitetään tarkemmin edellä säädökseen liittyvän rahoitus selvityksen 5 kohdassa.

IV. VAIKUTUKSET YRITYSTOIMINTAAN

2. Keitä ehdotus koskee?

Voimassa olevien tilinpäätösdirektiivien täsmällinen soveltamisala on vahvistettu kyseisissä direktiiveissä. Ehdotukset eivät muuta tilinpäätösdirektiivien soveltamisalaa. Ehdotukset vaikuttavat nykyisten tilinpäätösdirektiivien soveltamisalaan kuuluviin yrityksiin eli kaikkiin yrityksiin, jotka laativat tilinpäätöksensä ja/tai konsolidoidut tilinpäätöksensä tilinpäätösdirektiivien mukaisesti.

3. Mitä yritysten on tehtävä noudattaakseen ehdotetun direktiivin säännöksiä?

Ehdotuksilla pyritään siihen, että jäsenvaltiot voivat tarkistaa näihin yrityksiin sovellettavia, tilinpäätösdirektiiveihin perustuvia kansallisia tilinpäätösvaatimuksiaan kunkin maan olosuhteisiin sopivalla tavalla ja sopivassa aikataulussa. Tämä toteutetaan siten, että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus ylimääräisten tilinpäätösvaatimusten käyttöönottoon. Myös tällä hetkellä käytettävissä olevat tilinpäätösvaihtoehdot säilyvät. Näin ollen ehdotuksilla on tilinpäätöksiin vain ne vaikutukset, joita kukin jäsenvaltio pitää sopivina. Tätä pidetään olennaisen tärkeänä tilinpäätösvaatimusten ja verotuksen sekä muiden alojen välisen vuorovaikutuksen vuoksi.

Konsolidoitujen tilinpäätösten (ja/tai tilinpäätösten) lisäksi tilinpäätösdirektiiveissä on aikaisemmin edellytetty, että tietyn kokorajan ylittävät yritykset laativat konsolidoidun toimintakertomuksen (ja/tai toimintakertomuksen), joka antaa tosiasioita vastaavan kuvan liiketoiminnasta. Ehdotuksessa tämä vaatimus on säilytetty ja sitä on laajennettu nykyisten parhaiden käytäntöjen perusteella. Toimintakertomuksesta tulee näin kattavampi ja se sisältää laajemmalle sidosryhmälle relevantteja tietoja. Sitä ei siis ole rajattu pelkästään liiketoiminnan taloudellisiin näkökohtiin.

Neuvoston ja parlamentin odotetaan hyväksyvän direktiivin viimeistään vuonna 2002. Koska nämä ehdotukset liittyvät ehdotukseen käyttää IAS-standardeja tiettyjen julkisesti noteerattujen yritysten konsolidoiduissa tilinpäätöksissä vuodesta 2005 alkaen, jäsenvaltioilla, yrityksillä ja laskentatoimen ammattilaisilla on kohtuullisesti aikaa valmistautua, ennen kuin

ehdotus IAS-standardien käytöstä tulee voimaan vuonna 2005. Valmistelut voivat edellyttää, että ennen vuotta 2005 kirjatut luvut on laskettava uudelleen noudattamalla uusia vaatimuksia, jos luvut vaikuttavat joko tarkistettujen vaatimusten mukaiseen avaavaan taseeseen tai sellaisilla tilikausilla esitettyihin vertailuihin, joihin tarkistettuja vaatimuksia sovelletaan.

Kuten edellä todetaan, ehdotukset edellyttävät vain harvoja muutoksia (antamalla jäsenvaltioille vaihtoehtoja), jotta jäsenvaltiot voisivat tarkistaa kyseessä oleviin yrityksiin sovellettavia, tilinpäätösdirektiiveihin perustuvia kansallisia tilinpäätösvaatimuksiaan kunkin maan olosuhteisiin sopivalla tavalla ja sopivassa aikataulussa. Yrityksille aiheutuvat lisäkustannukset riippuvat pääosin siitä, missä määrin jäsenvaltiot päättävät hyödyntää ehdotusten niille sallimia vaihtoehtoja ja tehdä muutoksia. Kustannukset aiheutuvat yleensä siitä, että henkilöstöä koulutetaan tarkistettujen tilinpäätösvaatimusten käyttämiseen.

4. Mitkä ovat ehdotuksen mahdolliset taloudelliset vaikutukset?

Ehdotus tilinpäätösdirektiivien ajanmukaistamiseksi tarjoaa tilinpäätösraportoinnille puitteet, jotka parantavat taloudellisten tietojen vertailtavuutta ja läpinäkyvyyttä. Näin ne lisäävät markkinoiden tehokkuutta ja alentavat yritysten pääomakustannuksia.

5. Sisältyykö ehdotukseen toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ottaa huomioon pienten ja keskisuurten yritysten erityistarpeet (muihin ryhmiin verrattuna lievemmat tai erilaiset vaatimukset tms.) ?

Kuten edellä todettiin, ehdotuksilla pyritään siihen, että jäsenvaltiot voivat tarkistaa tilinpäätösdirektiiveihin perustuvia kansallisia tilinpäätösvaatimuksiaan kunkin maan olosuhteisiin sopivalla tavalla ja sopivassa aikataulussa. Näin ollen ehdotuksilla on tilinpäätöksiin vain ne vaikutukset, joita kukin jäsenvaltio pitää sopivina.

Joitakin poikkeuksia on jo voimassa yrityksille, jotka alittavat neljännen tilinpäätösdirektiivin (78/660/ETY) 11 ja 27 artiklan yrityskokokeerit. Ne vähentävät tällaisille yrityksille asetettuja tiedonantovaatimuksia ja ovat edelleen asianmukaisia. Nykyisiä poikkeuksia tai poikkeuksesta hyötyvien yritysten kokoa koskevia raja-arvoja ei ehdoteta muutettavaksi. Vaatimuksena on kuitenkin, ettei niitä sovelleta julkisesti noteerattuihin yrityksiin. Tämä täsmennys on tarpeellinen ja johdonmukainen ehdotuksen kanssa, jonka mukaan kyseiset yritykset soveltavat IAS-standardeja. Käytännössä vaikutusta ei kuitenkaan aiheutuisi, sillä julkisesti noteerattavat yritykset ovat melkein aina liian suuria täyttämään kriteerit.

V. KUULEMINEN

6. Ehdotuksista on keskusteltu yhteyskomiteassa ja niitä on kannatettu laajalti.

Myös EFRAGin (European Financial Reporting Advisory Group) Technical Expert Group (tekninen asiantuntijaryhmä) on tarkastellut ehdotuksia. Se on vahvistanut, että ehdotukset saavuttavat päätavoitteensa eli poistavat kaikki ristiriidat tilinpäätösdirektiivien ja 1. toukokuuta 2002 voimassa olevien IAS-standardien väliltä.

EFRAG koostuu Technical Expert Groupista (teknisestä asiantuntijaryhmästä) ja Supervisory Boardista (hallintoneuvostosta). Technical Expert Group edustaa suurimpia tilinpäätösraportoinnin alalla toimivia yksityissektorin ryhmiä, kuten laskentatoimen ammattilaisia, arvopaperipörssijä, rahoitusanalytikoita ja tilinpäätöksiä laativia yrityksiä (ml. luottolaitokset ja vakuuttajat). EFRAG Supervisory Board valvoo Technical Expert Groupin työtä ja varmistaa, että yksittäiset jäsenet ottavat huomioon koko Euroopan edut.

Eurooppalaisten organisaatioiden osallistuminen EFRAGiin on paras tae siitä, että Euroopan yhteinen etu otetaan asianmukaisesti huomioon. EFRAGissa edustettuina ovat: FEE (laskentatoimen ala), UNICE (teollisuus ja työnantajat), ECSAs (pankkiala), CEA (vakuutusala), FESE (pörssit), EFFAS (rahoitusanalyytikot), EFAA (pk-yritysten tilintarkastajat) ja UEAPME (pk-yritykset).